

Handläggare
Nina Ström
Telefon: 08-5082508408-
50825026

Till
Socialnämnden
2024-09-24

Uppföljning av IOP Brottsofferstöd

Uppföljning av verksamheten under perioden 1 april 2023 till och med 31 mars 2024 (år 2)

Förvaltningens förslag till beslut

Socialnämnden godkänner uppföljningen av verksamheten i IOP-samarbetet mellan socialförvaltningen och tre brottsofferjourer som ger brottsofferstöd i Stockholms stad.

Sammanfattning

En rapport är framtagen för det andra året av partnerskapet mellan stadens tre brottsofferjourer och socialförvaltningen genom Stödcentrum för unga brottsutsatta och vittnen. Syftet med partnerskapet är att alla brottsoffer, vittnen och anhöriga i staden ska få det stöd de behöver och på ett likvärdigt sätt.

Totalt har de fyra parterna hanterat 4 751 ärenden, haft 8 919 direkta kontakter med brottsutsatta och genomfört 13 377 åtgärder. Brottsofferjourerna har haft ett kraftigt ökat inflöde av ärenden, en ökning med 34 procent jämfört med första året av partnerskapet. För Stödcentrum har minskningen av antal ärenden fortsatt, vilket är konsekvensen av ändrade rutiner vid polismyndigheten sedan januari 2023.

De vanligaste brottstyperna är misshandel, bedrägeri, olaga hot, ofredande och sexualbrott. Bedrägeri är den brottstyp som har ökat mest för brottsofferjourerna, men misshandel är den vanligaste brottstypen. För Stödcentrum har misshandel och olaga hot ökat mest sedan första året av partnerskapet.

Målen med partnerskapet är uppnådda.

Bakgrund

Idéburet offentligt partnerskap (IOP) är en samverkansform om en viss verksamhet som ingås mellan en eller flera idéburna organisationer och den offentliga sektorn. En utvecklad samverkan med idéburna organisationer ökar chanserna att lyckas med komplexa samhällsutmaningar.

Som ett led i att anta samhällsutmaningen att alla brottsoffer, vittnen och anhöriga ska få det stöd de behöver, ingick socialförvaltningen i april 2022 ett idéburet offentligt partnerskap (IOP) med stadens tre brottsofferjourer. Socialförvaltningen ingick partnerskapet genom Stödcentrum för unga brottsutsatta och vittnen. De tre brottsofferjourerna är: Stockholm-Gotland, Södra Stockholm och Västerort. Beslut togs i socialnämnden 22 mars 2022.

Det första verksamhetsåret i partnerskapet drevs under perioden 1 april 2022 till och med 31 mars 2023. Det andra verksamhetsåret som denna rapport gäller drevs under perioden 1 april 2023 till och med 31 mars 2024.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för strategi och utveckling, enheten för upphandling och föreningsstöd, i samarbete med avdelningen för socialt stöd. Förvaltningsgruppen har behandlat ärendet 18 september 2024. Rådet för funktionshinderfrågor har haft möjlighet att behandla ärendet 19 september 2024.

Ärendet

Under perioden har de tre brottsofferjourerna och Stödcentrum för unga brottsutsatta och vittnen bedrivit verksamhet med målet att alla brottsoffer, vittnen och anhöriga i staden ska få det stöd de behöver.

Målen med partnerskapet är:

- Ge likvärdigt brottsofferstöd i hela kommunen.
- Öka samverkan mellan staden och brottsofferjourerna, för att gemensamt verka för att fler brottsutsatta får information och stöd av god kvalitet.
- Länka till annan part när så är aktuellt, brottsofferjourerna till Stödcentrum om en person är under 21 år, Stödcentrum till brottsofferjourerna om en person är äldre än 21 år.

Antal hanterade ärenden och kontakter med brottsoffer

Totalt har de fyra parterna hanterat 4 751 ärenden (jämfört med 4 397 år 1) varav cirka 60 procent gäller kvinnor. Parterna har haft 8 919 direkta kontakter med brottsutsatta (jämfört med 8 354 år 1), varav cirka 70 procent är kvinnor. Totalt har parterna genomfört 13 377 åtgärder (jämfört med 9 849 år 1).

Brottsofferjourerna har under perioden genomfört två grundutbildningar för volontärer/stödpersoner. Därutöver är 35 vidareutbildningar genomförda, vilket är en ökning från året innan. Ökningen beror i första hand på att de har erbjudit fler digitala utbildningar.

Informationsinsatser

Brottsofferjourerna har informerat om vad de gör och kan erbjuda brottsutsatta, bland annat att de deltagit i Järvaveckan, besökt skolor och verksamheter för äldre, föreläst och medverkat vid dialogmöten på stadsdelsförvaltningarna och deltagit vid trygghetsdagar. Vidare har de föreläst för de som tar emot anmälningar hos polisen samt haft informationsaffischer på bussar och busshållplatser.

Utöver ökade informationsinsatser riktat till polismyndigheten har Stödcentrum satsat på utåtriktat arbete till stadsdelsförvaltningarna för att nå ut till fler brottsdrabbade barn i staden. Stödcentrum har även informerat och deltagit vid aktiviteter som Trygghetstorg, Järvaveckan, skol – och föräldramöten etc. De har även haft kampanjer på sociala medier riktade till unga, anhöriga och professionella.

Brottstyper

De vanligaste brottstyperna är misshandel, bedrägeri, olaga hot, ofredande och sexualbrott. Bedrägeri är den brottstyp som ökat mest av brottsofferjournernas ärenden. För Stödcentrum är misshandel och olaga hot de vanligaste brottstyperna, varav det senaste har ökat sin andel senaste året.

Sedan tidigare har styrgruppen beslutat att brottsofferjourerna också ska ta fram uppgifter rörande brott som är gängrelaterade och brott som rör våld i nära relation. Totalt har brottsofferjourerna haft 100 ärenden som är gängrelaterade (jämfört med 32 år 1) och 361 ärenden som gällt våld i nära relation (jämfört med 275 år 1). Ökningen av de gängrelaterade brotten följer den nationella statistiken från Brottsofferjouren Sverige.

Stödcentrum har gett stöd och hjälp till 26 flickor och 2 pojkar som varit utsatta för våld i nära relation. För Stödcentrum finns ingen specifik brottstyp för gängrelaterat våld.

Brukarundersökningar

Både brottsofferjourerna och Stödcentrum har under perioden genomfört brukarundersökningar som visar på hög nöjdhet. För brottsofferjourerna ligger snittet på cirka 4,3 av 5 möjliga. Den fråga som fick ett lägre snitt hos brottsofferjourerna var om personen fick det stöd hen behövde av jouren. Utifrån denna kommentar jobbar brottsofferjourerna vidare med att bli ännu tydligare med vilket stöd de kan erbjuda som ideell organisation.

För Stödcentrum svarade 100 procent att de var nöjda eller mycket nöjda med det stöd de fick.

Analys av resultat

Brottsofferjourerna har sedan första kvartalet 2023 haft ett kraftigt ökat inflöde av ärenden, både från polisen och från individen själv. Totalt är ökningen 34 procent mellan år 1 och år 2 i partnerskapet. En anledning till ökningen kan vara att brottsofferjourerna förbättrat samverkan med polisen och att Brottsofferjouren Sverige drivit en informationskampanj tillsammans med polisen.

Drygt 60 procent av de stödsökande är kvinnor, samma som föregående period, och kan bero på att majoriteten av de som utsatts för brott i nära relation är kvinnor.

En tydlig förändring det senaste året är att antalet bedrägerier har ökat. Det har också skett en ökning av gängrelaterade brott inom brottsofferjourerna vilket följer den nationella statistiken.

Samverkan med polisen är en viktig del för samtliga parter i partnerskapet, detta för att få till ett likvärdigt brottsofferstöd. Stödcentrum har sedan januari 2023 haft ett minskat antal ärenden, vilket är konsekvensen av ändrade rutiner vid polismyndigheten. Det har inneburit att polismyndigheten, genom den lokala brottsoffer- och personsäkerhetsverksamheten (BOPS), inte har överlämnat information om vilka barn som utsatts för brott om inte samtycke har inhämtats av polismyndigheten. Konsekvensen av detta har varit en markant minskning av antalet barn och unga som har erbjudits stöd från Stödcentrum, i och med att de inte fått kännedom om vilka barn som har drabbats. Tillsammans med Länsstyrelsen driver Stockholms läns samtliga stödcentrum dialog om detta med polismyndigheten.

Jämställdhetsanalys

Det framkommer i uppföljningen att det är fler kvinnor, drygt 60 procent, som söker stöd av brottsofferjourerna vilket har varit en trend under lång tid.

För Stödcentrums del är det ungefär lika många flickor som pojkar som har kontaktats och erbjudits råd och stöd utifrån sin brottsutsatthet. Skillnaden mellan könen är att pojkar i regel kommer på färre antal besök än flickorna. Det är en majoritet flickor som är utsatta för sexualbrott, och det är vanligt att de som utsatts för dessa brott har behov av kontakter under längre tid och även fler samtal.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen föreslår att nämnden godkänner redovisningen.

Veronica Wolgast Carstorp
Socialdirektör
Socialförvaltningen

Lina Blombergsson
Avdelningschef
Socialförvaltningen

Bilaga

1. Verksamhetsrapport IOP Brottsofferstöd perioden 1 april 2023 till och med 31 mars 2024.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Veronica Wolgast Carstorp, Socialdirektör	2024-09-11
Lina Blombergsson, Avdelningschef	2024-09-11